

Független Magyarország

Egy szám: 1500 korona.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. szám. Telefon-szám: 164.	Feliratkozó: FODOR KÁROLY.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 100.000 K. Vidékre negyedévre 120.000 K.	Egy szám: 1500 korona.
-------------------------------------	--	--------------------------------------	---	-------------------------------------

160.000 dollár helyett 123 000 dollárt utaltak ki Bajának az amerikai kölcsönből.

Három milliárd koronát már is levontak a tizenegy és fél milliárdból.

Hosszas huzavona után végre a város mégis tényleg megkapta az amerikai dollár-kölcsön első feléből Baja részére megállapított összeget. Szeptember 24-én történt meg a kifizetés, egyelőre ugyan még a teljes elszámolás nélkül, úgy hogy ebben a pillanatban még nem tudjuk, hogy mily irónozatosan drága kölcsön-tukmált a pénzügyminisztérium Baja város nyakába, mi legfeljebb csak sejtjük, hogy mily agyonnyomorítóan drága lehet ez a kölcsön a fővárosi lapok következő táviratából, amely egy Jugoszláviának szóló hárommillió dollár-kölcsönről ad hírt. A távirat a következő:

„Bair & Co. legközelebb bocsátja jegyzésre Jugoszlávia hatvani 3 millió dolláros kincstári kölcsönét hat százalékkal. A kibocsátási árfolyam 100 százalék. Ez a kölcsön egy előbbi bank-kölcsön törlesztésére szolgál.”

Ez a távirat a mi feltevésünket igazolja, amikor azt mondtuk, hogy Amerika fogja még olcsóbban is adni a kölcsönt, mert így az a helyzet, hogy a Speyer et Comp az első stozra a 10 millió dolláros kölcsönnél a 82-es kibocsátási árfolyam mellett 1,800 000 dollárt kereset kamatok nélkül. Ezek után meg kell állapítanunk azt, hogy azon vidéki városoknak volt igazuk, (Kecskemét, Hódmezővásárhely, Zalaegerszeg stb) amelyek ab ovo elutasították maguktól ezt a bőrt lehúzó uzsora dollár-kölcsönt.

Három milliárddal kevesebbet kapott Baja.

A kölcsön végleges elintézése és a nagy summa pénz feletti diszpozíció végett dr. Nyiraty Dezső tiszti főügyész utazott fel Budapestre, aki szept. 24-én megkapta a 160 000 dolláros ki-

utalást, de 160 000 dollár helyett csak 123 030 48 dollárt utaltak ki, vagyis magyar papíros-pénzben 8 milliárd 396 millió 438.403 koronát. Három milliárd magyar koronát különböző c-meken pedig levontak.

Dr. Nyiraty Dezső hatóságai főügyész ezeket mondotta a Független Magyarországi tudósítójának:

— A Baja városának járó 160 ezer dollárból a kiutalásból rögtön levonták a félelvi törlesztési részletet a kamattal együtt. Azon kívül levonták azon összegeket is, amiket a munkanélküliség enyhítése végett folyamba tett építkezések megkezdésére már régebben engedélyezett a népjóléti és munkaügyi miniszter. Ez igen tekintélyes összeg, mert egyszer egy milliárdot, egyszer fél milliárdot s azonkívül még engedélyezett néhány ezer pár száz millió koronát középítkezések haladéktalan foganatosítása által a közmunkák megindulásával a munkanélküliség enyhítésére. Ezeket az összegeket még nem térítette meg a város s most Baja dollár-kölcsönéből levonták ezeknek az előlegezett summáknak összegét, amit már csak amiatti is rendezni kellett a kavarodás e kerülménye végett, mert a népjóléti minisztérium által folyósított kölcsönök törlesztéses visszafizetésére is szintén a forgalmi adó volt lekötve. A dollár átváltási és levonási elszámolásáról a részletes jelentést még nem kapta meg Baja város. Ez pár napi késedelemet szenved.

Hol helyezték el a milliárdokat?

— A városi tanács már előzőleg, még mielőtt a pénz kezei között lett volna, a helyi és vidéki bankoktól kért ajánlatot alapján készített egy ideiglenes

tőke elhelyezési tervet, mely szerint a hatalmas pénzüsszeget felosztotta a bankok között. A nagy summa tőkét nem tudták mind felvenni a helyi bankok, azért vidéki pénzintézeteknél is helyezték el pár milliárdot. Ennek pedig az volt az oka, hogy közpénzeknek tőkeelhelyezési szempontjából a Pénzügyi Központ csinált a bankok részére egy kuria-beosztást. Minden vidéki pénzintézet, így az összes bajai helyi alapítású bankok is a III-ik kuriaába tartoznak. Ezek a bankok pedig az 1925. június 30-iki mérlegükben szereplő alap és tartaléktőke összegeknek csak a felét vehetik át. Emiatt nem tudtuk az egész összeget itt Baján elhelyezni.

— Legnagyobb összeget kapott a Bajai Takarékpénztár. Utána sorrendben így következnek a kikölcsönzött összeg nagysága szerint a kölcsönből részesülő bankok: Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete (Budapest), Bajai Kereskedelmi és iparbank, Bank és Kereskedelmi r.-t. (ezelőtt Klauber, Csányi és Schön bankház.), Délvidéki Bank r.-t. Kalocsai Takarékpénztár s Baja-vidéki Közgazdasági Bank. Kisebbségeket elhelyeztünk a Magyar Általános Hitelbank bajai fiókjánál is. És pedig csak azért kisebb összeget, mert a Hitelbank sem rekedt rá s mert az investíciók során a Hitelbanknál lévő pénzüsszeget vesszük fel először.

Hogyan történt a kiutalás?

— Az első terv az volt, hogy a kiutalt dollárösszeget a kifizetés napján érvényes átszámítással a Magyar Nemzeti Bank a postatakarékpenztárak útján fizeti ki. A városok azonban keresztülvitették, hogy a kölcsönösszegeket közvetlenül a Nemzeti Bank giro-osztályához utadják át a postatakarékpenztárak kikapcsolásával.

— Baja kölcsönösszegének kiutalása is így történt, hogy én egy levelet nyújtottam át a Nemzeti Bank igazgatójának, Tabako-

vics Dusánnak, amelyben kértem a jegyintézetet, hogy a csatolt jegyzékben felsorolt bankok giro-számlája javára irjanak akkora összeget, mint amekkora a tanács felosztási terveze egy-egy banknál elhelyezni javasolt. Így is történt. A bajai bankok mind meg is kapták már az értesítést a jegybanktól, hogy számlájukon mekkora elhelyezett tőkék szerepelnek. A Bajai Kereskedelmi és Iparbank már szombaton délelőtt megkapta az értesítést.

— Ez azonban nem ment olyan könnyen, mint ahogyan itt elmondom, mert Lukács Ödön min. tan. nál kellett kijárni az utaványt. Előzőleg pedig a vidéki városok dollár-kölcsönkötvény ki-bocsátó bizottságánál, amelynek tagjai a belügyminisztérium részéről Vargha államtitkár, aki egyúttal a bizottság elnöke is, a pénzügyminisztérium részéről Lukács Ö. min. tan. azonkívül Frits Kálmán min. tan. és a vidéki városok részéről Farkas Mátyás Gygyar Ker. Bankot pedig Jacobi Olivér és Konrad igazgatók képviselték.

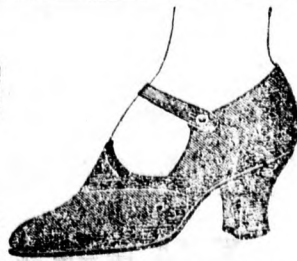
— A szükséges közjegyzői okiratokat és telekkönyvi kivonatokat az amerikai Speyer-bankház budapesti megbízottjánál, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál kellett bemutatni annak igazolására, hogy nincsen-e az egyesített kölcsönfedezetre megelőző teherterhel bekebelezve. Ezek a teherterhel szokásos különböző szolgalmi terhek, tűzkárbiztosítási jogok, telekhasználati bekebelezés, kisebb jelzálogkölcsön. A tárgyalás folyamán a város kiküldöttei a legmeszebbmenő előzékenységgel találkozott úgy, hogy ha báros formailag egyes kikötéseknek nem is tudott eleget tenni, mégis megoldást találtak a kölcsön folyósítását illetőleg.

A gavallér közjegyző.

— A szükséges közjegyzői okiratokat (főkötvénynek és a kölcsönre vonatkozó Baja város intézet-belfügyminiszteri rendeletnek közt jegyzői okiratba foglalását és hitelteljesítését) dr. Lukács István köz-

Nagy szeptemberi cipővásárlás

Olcsón tartós és szép cipőt vásárolhat

Kattarinka József és Fia Cipőárúházában. Telefonszám: 206.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz.
(Központival szemben.)

<p>OPTIKA szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencékkel. Receptmunkák és javítások gyorsan, pontosan és olcsón készítenek</p>	<p>FÉNYKÉPESZETI cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagyban osztály. Gyári árakból nagy arányban.</p>	<p>SPORTSZEREK futballgömbök, fociból cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. stb. A viagrói Liga-Scrim készítmények délmagyarországi egyedárúsítása.</p>	<p>RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK alkatrészek, villamosági anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napirón.</p>
<p>*Betegápolási cikkek, gummiárak, kötszerek „Tetra” Higiénikus babakelengyek nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készítenek.</p>			

jegyző, törvényhatósági bizottsági tag készítette siveességéből, mert az összeg nagysága szerint a skála alapján mintegy 30-40 millió korona járt volna neki, de ő a munka teljesítéséért nem kért

semmit: lemondott jogos és törvényes honoráriumáról.
— Ugyanilyen közjegyzői másolatokat kell készíteni a kölcsön második részletének felvételekor is.

Vasárnap délután Monostoron. Elégedetlenség ég a monostoriak szívében Pál István jegyző ellen.

— A Független Magyarország kiküldött tudósítójától. —

Bátmonostor, 1925. szept. 27.

Vasárnap délután jobb szórakozás híján nyakamba vettem a város és vonaton kirándultam. Mindégy, hogy hova visz a vonat, az a fő, hogy új képek, új színek szaladjanak a szemembe a város csömörietes unalma után. A magyar falu színpompás egyszerűségében, fide tisztaságában akartam egy kicsinyt gyönyörködni a városi raffiniériák után.

Délután két óra, amikor a lomha vicinális szuszogva köt ki Bátmonostoron. A homokszivárgóba csendesen gubuzódik bele az állomásépület. A két szolgátot teljesítő vasúton kívül egy lélek sincs az állomáson. Csak azok teremtenek egy kis mozgalmasságot, egy kis pár percig tartó lüktető életet, akik leszálltak a vonatról. Mert utas, aki tovább utazék, az nincs egyetlenegy sem. Kocsiról, ami bevinne a községbe, szó sem lehet. De nem is baj: gyönyörű oszleji napsütéses idő járja: a bágyadt verőfény erőltetkedik a monostori homokon.

Ballagunk az állomásról a községbe. Terebélyes fák állnak sorfalat Monostor uccán s egy-egy ilyen arnyas enyhé helyet nyújtó alá gyülekeznek a szomszédok. A község ünnepies színt öltött: a leányok, asszonyok ünneplőbe öltöztek ki, a férfiak felvették a fekete hacukát, összeülttek diskurálni, de néhány ház előtt a hűsön kis kártyázással ült el a pihenésre szánt ünnep délutánját. Ebből áll a monostori férfiak szórakozása vasárnap. A „fikózás” járja: négyen játszó s amelyik pár elveszti a partit, annak lekerül a fejéről a süveg. Az szolgál a másik párnak... És az úde falusi nép oly jóízűen el tud ezen mulatni.

De vannak itt komolyabb dolgok is. A községben betérünk egyik ismerős, jómódu intelligens parasztagzához, aki együtt képviselőtestületi tag is. Beszédbe ereszkedünk a község állapotáról és a közigazgatásról. Ezeket mondja:

— Uram, itt mindenki elégedetlen a jegyzővel. Nem is értjük, miért varrta a nyakunkba az alispán és most utólag, láva és uton ufélen tapasztalva iránta a hangulatot, miért ragaszkodik úgy hozzá az alispán. Hisz mi nem választottuk meg, mi mást választottunk jegyzőnek, de az alispán a másik jegyző szavazataiból töröit néhányat, mire Pál

István jegyzőt ránk okiroyálták. Eleinte talán volt neki Bátmonostoron néhány jó embere, de ma már ezeket is elvesztette. Itt mindenki egyötletlen alkot frontot a jegyző ellen. A képviselőtestületben egyetlenegy híve sincs. A határozatokat is egyötletlenül szoktuk meghozni: cs knem minden esetben egyhangulag eszavazzuk. Most már — hogy az eddigi kölcsön felvételekkel sikerült neki népszerűtlenítene magát — ott tartunk, hogy kölcsönügyet nem mer kitűzteni tárgyalásra, mert ugys tudja, hogy a képviselőtestület még tárgyalatni sem enged. Le kell neki vennie a napirendről.

— É dekes, hogy Pál István hogyan került Monostorra. Mikor a felszabadulás után ide jött a községbe, az uccákon körüljárta és székre állva mindenfelé agitált és uszított a zsidók ellen. Az ország minden baját, keservét a zsidók számlájára írta s általában megkísérelte a zsidók ellen hangolni a monostori népet, de bizony nem sikerült neki, csak annyi, hogy a nyakunba varrta magát és most mi nem tudunk róle megszabadulni, pedig mi tudjuk azt is, hogyan menekült el még békében Csantavér községből, ahol adóügyi jegyző volt s ahol egy éjszaka rágyújtották 13 évvel ezelőt a házat... Én már 1921-ben figyelmeztettem, hogy hiába próbálja a zsidók ellen hangolni a népet, ug sem sikerül neki így magát népszerűsítene. Nem hallgatott rám és a nóta vége az, hogy itt a községben mindenki egyformán averziót (nem evvel a szóval mondia) tanusít iránta, mert ma az a helyzet, hogy a képviselőtestület zsidó tagjai és a kath. plébános egyformán ellene vannak Pál Istvánnak és meg szeretnék szabadítani tőle községet.

Körül jártunk ezután Bátmonostoron. A lakosság egy része vasárnapra tette a szüretet, amelyet ug kezelnek, mint ünnepi szórakozást. Panaszoknak a monostori szőlősgazdák, hogy a sok eső nagyon lerontotta a szüreti kilátásokat, mert harmadára csökkent a borteremés. Nó és ami van, az is oly savanykás és kevés ma igand-tartalmu, hogy annak alig lesz kelete.

Eközben találkoztunk a parasztok közé vegyülve néhány monostori zsidóval, akik főleg vendéglősök, kocsmárosok, vagy fűszerkereskedők. De abszolúte semmi különbség nincs köztük

CIPŐT gyerekeknek, hölgyeknek, uraknak
legjobbminőségben szavatosság mellett árusít olcsó, szabott áron
Fischer Pál, Baja.
Cipőraktár ujonnan felszerelve
Lichtmann cipők — Bally cipők.

A Baja — Szabadka és Baja — Zombor közötti vasuti vonal megnyitásáról tárgyalnak már a magyar és jugoszláv delegátusok Szabadkán.

A Szeged—nagykikindai vasutvonal megnyitása ügyében tárgyaló delegátusok a szabadkai vasutigazgatóság épületeiben tanácskozásokat kezdtek.

A tárgy-lásokon jugoszláv részről a közlekedésügyi minisztérium két kiküldöttje, Matics Szvetozár szabadkai vasutigazgató, valamint a szabadkai vasutigazgatóság forgalmi szakértői vesznek részt, román részről a CFR. három kiküldöttje, továbbá a Magyar Államvasutak három magasrangú tisztviselője érkezett Szabadkára. A tanácskozások tulajdonképpen már Temesvároitt kezdődtek, mert a vasutvonalnak Kikindán, Zombolyán át Bázias felé irányuló forgalmáról is tárgyalnak. A szabadkai vasutigazgatóságnál befejeződtek a tanácskozások, mire a vasuti delegátusok különvonattal Szegedre utaztak. Szegeden előreláthatólag két napig tartózkodnak, azután visszatérnek Szabadkára, ahol a végleges megállapodásokat megkötik. A szabadkai újabb tárgyalásokon kerül napirendre a jugoszláv és magyar megbízottak közt a Szabadka—Baja és Zom-

bor—Baja közötti vasutvonal megnyitásának kérdése is.

Szegedről jelentik, hogy a szeged—kikindai vasutvonal megnyitásának tárgyalására Szabadkáról nemzetközi bizottság érkezett Szegedre, amely két napi tárgyalás után szombaton visszatutazott Szabadkára.

Öngyilkos lett egy fiatal vitéz.

Vasárnap este hét és 8 óra közt hatalmas revolver döbbenés zavarta meg a Kölcsey Ferenc ucca környékét. Bent az egyik kaszárnya épületben szolgálati fegyverével jobb felül a mellébe löött Bárdos József 19 éves református fiatal katona, aki a főcsapattal most tért vissza Bajára a nyári hadgyakorlatról. A katonaság rögtön kihivta a mentőket a fiatal haláira szánt virázhez, akit a mentők a közkórházba szállítottak. Bárdos József sebe olyan életveszélyes, hogy nem hiszik, hogy életben marad.

U-R-A-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Szeptember 30., szerdán délután 6, fél 9 órakor.

Vigyázz a nőre.

(Occupe toi d'Amelie.) Vigjáték 5 felvonásban. o—o Ezt megelőzi:

Ne kergess déli bábót.

Frist Nacional vigjátékremeke 7 feiv. — Csak 16 éven felülieknek.

Sz... a Nem...
Nő...
Minden...
min...
Ve...
Golt...
Halálos...
Halálos...
közös...
délután...
fizenyag...
összemér...
tek labdar...
pat egyik...
aki együtt...
főrd sége...
ban Bart...
Barta az...
nőst, má...
rosszullé...
ségének, de...
játékosho...
kiment a p...
posztját a...
öltözött s...
beteg, la...
feküdt a j...
rüssel végt...
első féld...
fogta el a...
szorongni a...
esett és al...
társégen. A...
függesztette...
sok és a b...
toltak, hogy...
és eszmé...
pár pillan...
ugy, hogy...
lehetett a...
állítólag...
eröltetés...
hűdés ölte...
megállapít...
fogják bon...
Bartos J...
két kis gy...
lesége min...
előtt ikrek...
férjét. A...
is jelen vo...
vics, aki v...
másik orvos...
palban be...
injekciókat...
minden hiá...
alatt kisen...

Október elsejéig 4 egyszerű pár harisnya áraért kap

egy pár magasszárú külföldi Goodjor cipőt minden számban, az árát a kirakatban nézze meg.

Stellner Zsigmond Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauauug ház.)

és a parasztlak közt. Ugyanugy öltözködni és a munka láza, az ex szenciért való küzködés épügy fonyadvá hervasztotta arcuk rózsáit, mint az a parasztlak, aki arca verejtékével tagyázza, a harisnt és a munka energiát lankasztó rotoján strapálja le magát. A monostori zsidók, akik emberöltők során akkumulálódtak és mimikrizáltak az itteni néphez, ma miben sem különböznek a monostori polnéptől, hogy épügy nem lehet megkülönböztetni őket egymástól, mint egyik tojást a másiktól. (st. m.)

Gólt rugott a halál.

Halálos futballmérkőzés Vaskuton.

Halálos kimenetelű futballmérkőzés zajlott le tegnap, vasárnap délután Vaskuton, ahova átrándult a garai Levente Egyesület tizenegyes futballcsapata, hogy összemérje erejét a vaskuti levették labdarugóival. A vaskuti csapat egyik játékosa, Barta János, aki egyúttal a csapatnak is egyik főerő sége volt. A vaskuti csapatban Barta János is játszott. Barta azonban, aki nemrégiben nősült, már vasárnap délelőtt rosszullettől panaszokodott a feleségének, de azért hűségesen futballjátékoshoz híven délután mégis kiment a pályára, hogy elfogadjja posztját a csapatban. Sportdresszbe öltözött s ki is állt a mezőnyre s beteg, lankadt erővel is belefekküdt a játékba. Egy nagyobb rússal véghezvitt lefutás után az első félidőben hirtelen rosszullett fogta el a pályán. Ki akart vonszorogni a mezőnyről, de összeesett és aláttan került el a füves térségen. A bíró szipcséssel fel-függesztette a játékot: a játékosok és a bíró Barta Jánoshoz futottak, hogy segítségére legyenek és eszméltre dörszölik, de Barta pár pillanat alatt kiszenvedett, úgy, hogy már csak a holttestét lehetett a pályáról elvitetni. Barta állítólag szívbeteg volt s a megérettetés következtében szívzélhűdés ölte meg. A halál okának megállapítása végett holttestét fel-fogják boncolni.

Bartos János után feleség és két kis gyermek maradt, mert felesége mintegy három héttel ezelőtt ikrekkel ajándékozta meg férjét. A mérkőzésen két orvos is jelen volt, egyik dr. Szlavikovic, aki végig nézte a matchet, a másik orvos pedig a vaskuti csapatban bekket játszott. Ezek injekciókat adtak Bartosnak, de minden hiába volt, 4-5 perc. alatt kiszenvedett.

Kölnivizek

legolcsóbb árban
szerezhetők be az
Apolló
illatszerházban.
(Uránia - mozgó mellett)

330.000
egy öt százaz lágyfa korona
(fele háló, fele gömbölyű) Főig. l. m. adó és haza-
szállítás 30 ezer korona ölenként.
Megrendelhető **KATANICS A.**
B. H., Erzsébet kir. uca 96.
Telefon 91.

Betörők kifosztották vasárnap éjjel az Uránia-mozi pénztárát.

(Saját tudósításunk.) Kellemetlen meglepetésre ébredt ma reggel Szilágyi György, az Uránia-mozgósízház igazgató-tulajdonosa, aki kora délelőtt bement az irodába, hogy az ott készületben tartott pénzt elvigye, mert nagyobb esedékes fizetése volt ma.

Szilágyi már az meglepte, hogy az irodáját nyitva találta. Besietett az uccára néző irodahelyiségbe és megdöbbenve konstata, hogy az a kis asztalfiók, ahol a pénzt tartotta, ákukleccsal fel van nyitva s az ismeretlen betörők evittek az asztalfiókból 44 millió korona készpénzt és 16 millió korona értékű részvényt. A betörőt, aki úgy látszik, hogy csak a tegnapi bevételt akarta zsákmányul ejteni, kellemesen lephette meg, hogy az íróasztalban így nagy összegű készpénz van.

A betörés felfedezése után Szilágyi György rögtön az államrendőrkapitányság büntügyi osztályára sietett s feljelentést tett dr. Oltványi István rendőrtanácsosnál. A rendőrségről legott három detektiv: Kiss G. Dező csoportvezető, vívő Tolnai Márton és Tényi Mátyás ment ki a mozihoz a nyomozás felolgytatására. A betörő személyére és hogy miként követhette el, még semmi pozitív adat nem került fel, mert semmi nyom nem maradt utána, legfeljebb néhány gyufaszál, amit az irodában gyújtogatott meg, hogy lásson mivel nem volt világy. A betörést a tettesek csak jóval éjjel után követhették el,

mert a moziban az éjjel 11, fél 12-ig tartott az előadás s míg a közönség elvonult, bizonyosan volt féltékenkedő. Ugy látszik, hogy a betörő a helyi viszonyokkal ismerős lehetett, mert tudta, hogy a mozi tulajdonos hova szokta zárni a napi bevételt, de az is lehet hogy a vásárosok közül figyelte meg valaki a mozi pénztár eseményeit s követte el a betörést.

Egyelőre még az sincs megállapítva, meről jött a betörő es merre távozott, mert az is lehet, hogy az Ipartestület udvaráról mászott át a mozi udvarába, vagy pedig az előadás alatt elrejtőzött a mozi belső helyiségeiben.

A rendőrség lapunk zártakor az ideérkezett és még el nem távozott vásárosok közt nyomoz.

Rabbi, aki a női divatban követte a pápa példasadását. A sorozatos zsidóünnep előtt a napokban a csornai izr. vallású hölgyközönség egy nyomtatott körlevelet kapott Kohn Farkas rabbi aláírásával, amelyben udvarias hangon felkéri a levél a szépséget, hogy az ünnepek alatt csakis te jessen csukott toleitekben jelenjenek meg az istenházában, mert ez felel meg a hely komolyságának és méltóságának. Kivágyott ruhákban és meztelen karokkal még az imaház udvarán sem szabad — mondja a körlevél — tartózkodni és ez az előírás kötelező a gyermeklányokra is.

Kész férfi zakó öltöny	K	850.000
" " felöltő se yem tükörrel	"	1.300.000
" " átmeneti kabát	"	1.200.000
" " télikabát	"	1.400.000
" " rövid bunda	"	1.700.000
" " hosszú	"	3.400.000
" " esőköppeny	"	390.000
" " fiu zakó öltöny (16-18 éves ifjúknak)	"	690.000
" " gyermek öltöny (bélelt nadrággal)	"	380.000

Saját készítményű kész ruhák! Csak előismert jó szövetek!
Minden ruháért felelősséget vállalok!
Dávid Jakab Fia.
Férfi-, és fiu- gyermekruhák kész. és mérték szerint.

Megszűnik

a drágaság, mert ezen a héten
a Zádor Bazár

jól felszerelt raktárából

olcsón

vásárolhat

a téli idény kezdetére.

Árak ezer koronában.

Fegyházban kötött zokni vékony	8
Fegyházban kötött zokni téli	8
Patent harisnya fekete v. barna	10
Gyermek svetter gyapjú	100
Gyermek sapka	30
Női reform nadrág	45
Női gyapjú mellény	170
Férfi " "	170
Női muslin harisnya d. talppal	30
Női selyem fátyol harisnyaf minden színben	48
Selyem sálak	65
Mackó ruha sapka sállal	260
Gyermek gyapjú ruhácska	70
Játszó ruhácska téli	130
Keresetelő kézzel díszes	20
Hosszu párna díszes	190
Kocsi takaró	130
Gyermek kocsis	260
Férfi fehér damaszttelejű ing	90
Selyem elejű ing 2 gallérral	120
Zephir ing 2 gallérral	95
Gombos köpper nadrág	72
Zsinóros " "	58
Rövid " "	38
Selyem nyakkendő díszes	33
Fiu ing fehér, szines 2 gallérral	90
Férfi esernyő egész jó minőség	120
Női divaternyő	130
6 személyes üvegkézlet	29
Ping-pong játék	29
Iskola táská vászonból	39

Ezekon kívül nagy választék utazó bőröndökből, kosarakból, üveg és porcellán edényekből, lámpákból, játékaruból, pipere- és illatszerkekből, thonett-székekből, gyermek kocsikból.

Köztisztviselőknak 5 százalékos engedmény.

Női kalapok,
(Divat és gyász-
fátylak)
férfi kalapok,
leányka kalapok,
harisnyák,
keztük,
ingek,
nyakkendők,
esernyők

a legolcsóbban kaphatók

Bruszt Lajos
divatüzletében.

Telefonszám: 242.

HIREK.

Pollermann dr.

megfog nekünk bocsátani, hogy megvételünk hegyére vetődik és személyét idehozta a nagy nyitvánosság elé. De Pollermann mellett mégsem haladhatunk el hang és szó nélkül. Amint ott állt előttünk a mozi színpadján az ő szerény egyszerűségében, amint szólt hozzánk és tolmácsolta az idegenbe szakadt földieink bezaküldött üdvözlését, könnyű szökött a szemünkbe és önkényesen, akaratunk ellenére is arra gondoltunk, hogy ha ilyenek volnának az emberek nagy átlagban, ha minden ember így átválna hatva a humanisztikus érzéstől, kevesebb gyűlölködés, kevesebb fájdalom sajtolta könny volna ezen a vén földön.

Ennek a lapnak a redakciója egy kissé magának vallotta Pollermann drt. Akkor, abban a sűrűs idöben, amikor idegen határolom tilt a nyakunkon, akkor jarmultuk meg ismerni és szeretni ezt az önzetlen férfit, akinél minden tettének rugója: jót tenni ember társaival, éni, dolgozni a közért. Nem kenyerünk a hízézés, nem is akarunk híze kedni, de Pollermann doktorai egyszer már elkelték mondanunk a véreményünkkel. Kedvesebb megiepe-
tést elgondolni sem lehetett volna mint azt, hogy Amerikában élő földieinkről mozgóképet készít és hozott, anélkül itthon élő hozzátartozóinknak bemutatta, hogyan élnek odakint. Ezek a családok bizonyára örök hálaa kötelezve érzik magukat. Megvagyunk győződve, hogy ezer ember közül önének nem jutott volna eszébe ilyen kedves és figyelmes meglepetést készíteni.

Lökötés Katymáron.
Katymári tudósítónk írja, hogy ott az elmúlt napokban éjjel egy katymári sváb gazdának ismeretlen tettesek elkötötték két lovát. A lötöpást még idejében észre-
vették a más gazdák, meg csendörök lovon a lovajuk eldözésére mentek, mire a két lötölvaj hátra-
lagyta a két lovat és a kukorizásokba menekült a hátár közelében. Érdekes, hogy később ismét visszajöttek a lötölők a lovakért, de a csendörök vártak rájuk, a dözni kezdték a két vakmerő rablót, akik átmenekültek a hátáron Jugoziáviába.

SINGER
RÉSZLETFIZETÉSRE
újbol kapható a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Fischer Simon
mechanikai üzletében
BAJA, Erzsébet királyné uccs.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobíloknak magánjáróvá, benzín-üzemű gépeknek szívógázzá való átalakítást, mindenféle gépek szak-szerű javítását, henger-furások, tengelyek készítéséigolyós csapágyra való átalakításokat, malombengerek rovátkolását, autogen hegeztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyar, gép és műszaki kereskedés
Baja,
Vörösmarthy Mihály ucca 3.
Telefon: 187.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordson traktorokat, melyszánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyűekéket, eredeti Unicum Drill vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzint, csapfőgépro-ták, eredeti Göhler do-bson, legjobb tejspara-torokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Ullahi asbest pala,
Chamoite tégla,
Kerámit tégla,
Diszró és itató vilyuk
Mész, cement,
kavics, dunai homok, ércenítő, kőpor, tégla,
Cserep
mind a mennyiségben legutóbbi csobb árban kaphatók

Gránit Miksa
Spitzerele téglák és cementárnyágyár
Gyártótelep telefon 160.
Városi irodák:
Túr István u. 6. Tel. 284
Arany János u. 3. Tel. 111.

A Városi Gázgyár Baja,
házhoz szállít
forgalmi adóval együtt
100 kg-ként
88.000 koronáért
tisztan külföldi gázazénből termelt elsőrendű minőségű száraz
DIÓKOKSZ-ot.

Ertesítés!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

hölgyfodrász szalónomat

újbol megnyitottam, a mai kor igényeinek megfelelően felszerelve (külön bejárattal a hölgyek számára) áll a tisztelt női közönség rendelkezésére. Elvégeztünk mindenféle hajmunkát, ondolalást, hajvágást, pubi, Eton stb. frizurákat elsőrendű fővárosi szakember vezetése mellett.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel
Becker József
fodrász. (Postaépület.)

Az Ipartestület közgyűlése. Az Ipartestület tegnap, vasárnap tartotta elnökválasztó közgyűlését, amelyen csaknem egyhangulag közfelkiáltással ifj. Tomasits Gyula kötelessé-
ter választották meg. Az ülésről szóló részletes tudósítást az ösz-szertöröltött anyaghalmezt miatt a holnapi számunkban közöljük.

Gerbeaud

különlegességek nagy választékban

Boros és Grosz-nál.

Forgalmi adó átalányozások Tárgyalás alá kerülnek a következő iparágak folyó hó 30-án: fűzőkészítők, papuc-szok, lakatos, órás és éksze-részek, szűcsök. A tárgyalások ideje d. e. 8-12 óra. Felhivat-nak az érdekeltek, hogy a tár-gyalásokon (Petöfi székház II. em. 28. a.) saját érdekükben jelenjenek meg.

Marólugot ivott egy kis gyermek. Vasárnap délu-tan szülői gondatlanságból ki-folyólag súlyos szerencsétlenség történt a Szent László uccában, ahol Markó Vilmos két éves kis gyermek — az anyja cseléd-
leány — hozzájutott a marólugot tartalmazó edényhez és ivott belőle. A marólug összemarta a kis gyermek száját, torkát és gyomrát. A vigyázatlan anyja a kórházba vitte a kisfiút.

Az iparosok adófize-tési kedvezménye. Az ipar-
testület elnökválasztó közgyűlése végén Tomasits Gyula elnök be-jelentette, hogy Keller Mátyás alelnök és dr. Mamuzsch József iparhatósági biztos e jártak a bajai pénzügyigazgatóságnál, hogy a bajai iparosok bizonyos adó befizetési kedvezményben része-süljenek mindaddig, míg eny-hű ni fog a pénzügyke s új gaz-dasági viszonyok állnak be. A pénzügyigazgatóság megérte, hogy azon iparosoknak, akik adótartó-zásuknak a felét lefizették, vala-mint azon iparosoknak is, akik most törlesztenek majd adóhátra-lékukból és így tesznek tanusa-got fizetési készségeikről, meg-adja azt az előnyt, hogy adójukat, amivel ta toznak és ami ehhez hozzájön utólag hat hónap alatt fizethessék le.

Éjjeli inspekcio
szept 27 töl okt 4 ig
reggel fel 8 óráig és vasár
nap délután nyitva
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyvertarra.

Baja,
egy szám
1500
korona.
Elnök
Óriás
sz
Vasárnap
először tilt
nagytermébe
gyűlés, ame
a feladata,
elnök lemon
elnöki tisztet
ban határozza
gyűlés, mert
tagja közül le
kell jelen len
ülésen, hog
legyen. Má
alapszabályo
jeleni tagok
tet nélkül —
vannak is je
a közgyűlés
zatot hoz.
A tegnapi
lésre — ami
át erre a vas
megekben vo
ság, részint
az új elnök,
mellett és be
ben részesít
is dokumentá
ródik a testü
és kellő időb
latni olyan eg
gálatában, m
fontosságú k
életében az e
ez azt jelent
öt éves lusz
női mandátu
élet és bels
guráltatik, m
nök akar.
A tegnapi
Keller. M
totta meg s f
szich József
hogy ejtse m
lást. A közgy
óság képvis
Árpád rendőr
Dr. Mamuzsch
a közel ötszáz
tagnak, hogy
tölt ivet nyujt
Jenő és társa
Nagy
SZE
Olcsó
Katta